

Nemile - Lupěné

Stávající stav

Zástavba obec Nemile se rozprostírá v levobřežním svahu klikatého a relativně úzkého údolí řeky Moravské Sázavy, která pak protéká městem Zábřeh a zaústíje se do řeky Moravy krátce pod městem Zábřeh v úseku mezi obcemi Trájec a Zvole.

Relativně úzkým údolím řeky Moravské Sázavy probíhají další důležité liniové dopravní trasy, a to železniční trať Olomouc – Česká Třebová a silniční komunikace ze Zábřehu do dalších obcí v údolí řeky. Do řeky Moravská Sázava je zaústěn levobřežní přítok – Nemilka, na které je západně od obce Nemile vybudována přehradní nádrž Nemilka. Asi 400 m nad Nemilkou je zprava zaústěn do Sázavy Bušínovský potok bystřinného charakteru.

Dle pochůzky se nejeví, že by měl být alespoň okraj zástavby obce Nemile ohrožován záplavami z řeky Moravské Sázavy. Větší problémy nastaly pravděpodobně výše proti toku na pravém břehu M. Sázavy v obci Lupěné, kde v roce 1997 byly zaplaveny inundovanými vodami přilehlá stavení do výše cca 60 cm nad okolním terénem. V jarních měsících 2006 dosahovala hladina v řece do úrovně břehové hrany neohrázovaného toku. Při zvýšených průtocích však zřejmě bývá inundovanými vodami zaplavován nízký železniční podjezd, jehož vozovka je pod úrovní okolního terénu a je tak znemožněn přístup obyvatel dopravujících se do obce Lupěné osobními vozy ze Zábřehu nebo z druhé strany po silnici za trať. V takové situaci musí obyvatelé obce využívat objízdnu silnici ze Zábřehu přes obce Rájec, Zvole a Jestřebí. Rovněž doprava po železnici je zde omezena, neboť silnice využívaná cestujícími v úseku mezi železniční stanicí na levém břehu a obcí Lupěné na pravém břehu Moravské Sázavy bývá inundovanými vodami na levém břehu zaplavována a silniční most o jednom poli bývá obtékán zleva a polní pozemky mezi železniční trať a řekou jsou využívány k převádění částí povodňových průtoků.

Návrh protipovodňových opatření

Při povodních je zřejmě nutno zachovat využívání inundačního území na levém břehu řeky jak nad, tak i pod silničním mostem pro převádění částí povodňových průtoků. Silnice a železniční přejezd budou tedy občas zaplaveny a přístup po silnici dočasně omezen. Je třeba však zajistit po opadnutí povodní odvodnění podjezdu trubním svodem do řeky Sázavy a odčerpání zbytků vod do odvodňovacího příkopu a do řeky.

Pro obyvatele by bylo možné zřídit na povodní straně komunikace lehkou ocelovou lávku v úseku mezi nástupní rampou u železniční stanice a silničním mostem u obce Lupěně v délce 80 m.

Je na zváženu, zda je nutné realizovat ochrannou zídku podél pravobřežní břehové hrany u místní příjezdové cesty v délce cca 200 m se zavázáním ochranné hráze délky cca 200 m nad zástavbou do zvýšeného terénu v úseku nad silničním mostem pro ochranu několika rodinných domů na pravém břehu řeky Moravské Sázavy.

Pro zajištění stability silničního mostu při obtékání říčních vod je třeba více zesílit opevnění svahů a břehů koryta nad i pod mostem pomocí těžké kamenné dlažby a pro zajištění průtočnosti mostu při zvýšených stavech odstraňovat průběžně plovoucí předměty, větve a kmeny stromů.

Na levém břehu přítoku – Nemilky v úseku mezi železniční tratí a vtokem do koryta náhonu na levém břehu Moravské Sázavy doporučujeme zvýšit příčnou ochrannou hrázkou v délce cca 100 m pro zabránění nátok inundovaných vod do koryta náhonu, kterým se dostávají zvýšené průtoky při povodních až do města Zábřeh. Vtok do náhonu u pevného jezu je nutno rekonstruovat a stavidlový uzávěr je třeba uvést do provozu tak, aby se dal regulovat nátok říčních vod do náhonu. Rovněž v úseku pod pevným jezem je třeba ochrannou hrázkou v délce cca 300 m zamezit neřízené natékání říčních vod do koryta náhonu při povodních.

Náklady na protipovodňová opatření

celkem: ..... 13,6 mil. Kč

